

KLEINE KINDEREN
**GROTE
KANSEN**

Kleine Kinderen Grote Kansen

Samen naar meer gelijke kansen.
Elke leraar is een taalbewuste leraar.

Sprekend leren.

Leereffecten van exploratieve gesprekken tijdens groepswerk

Jan T'Sas

Universiteit Antwerpen

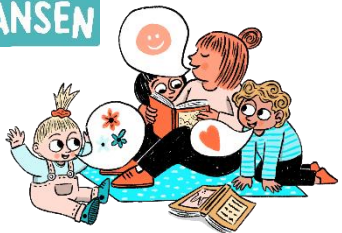
KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

www.neejandertaal.be/sprekendleren.php

Wat als...

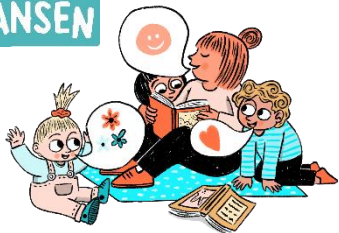
KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

... alle groeps gesprekken zo verliepen?

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

De leerlingen lossen een puzzel op

Arno: De 6. Sorry hé. Wow, wow, wow. What the... Eh, bij de... Oké, klaar?

Leni: A4 en zo staat er niet tussen.

Arno: A8, de die denk ik. Ja, die hé? Die.

Leni: Maar nee.

Maya: Nee, deze. De 6.

Arno: Deze.

Maya: Nee, want dat gaat toch zo in vakjes...

Arno: Maar nee, check: 2 lijnen, 2 lijnen.

Maya: Ja, maar het is niet zo.

Leni: Ja, nee dat is de 2.

Arno: Oh de A8.

Leni: Wat is die vorige? A5?

Arno: Ja.

Leni: A10.

Arno: Eh ja, eh wacht eh, 10. Ja. Oh shit, die is moeilijk.

Leni: De deze.

Arno: Nee, want die, die...

Leni: Ja, want dan is dat dun.

Maya: Ja, de die.

Arno: Ja? Ja.

Leni: Volgende.

Arno: Die.

Leni: B1.

Arno: De D2.

Leni: 2.

Arno: 2. Eh, die.

Maya: Die.

Leni: Zeg, rustig hé.

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Mats: B4.

Wout: Mag ik eens zien?

Chelsey: Ik denk

[Mats: Dit.]

Chelsey: ... dit.

Mats: Dit.

Wout: Ja, twee.

Chelsey: Ja, twee.

Mats: Dan zijn we overeen
hè. (eens)

Chelsey: Dat was direct.

Wout: Maar nu is dat nog niet
zo moeilijk.

Chelsey: Nee, niet zo moeilijk.
Dat komt nog.

Mats: Ik denk dit.

Wout: Wacht, wacht, wacht.
Wacht.

Chelsey: Ik denk dit.

Mats: Ja, wat?

Chelsey: Ja, drie.

Mats: Ja hè.

Wout: Dat is... B6 dan? Is dat B6?

Chelsey: B6 ja.

Mats: Oké, dit.

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Hoe verlopen de meeste gesprekken in groepswork?

Type 1

Competitief gesprek

Type 2

Cumulatief gesprek

Effecten?

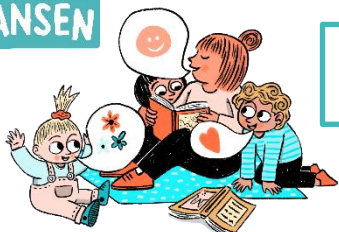
- tijdverlies
 - lage kwaliteit
 - oneerlijke werkverdeling
 - rumoer
- ➔ weinig productief

Hoe komt dit?

- Leerlingen weten niet (goed) hoe ze moeten samenwerken.
- Leerlingen kunnen hun gedachten niet (goed) uiten.
- Er zijn geen gespreksregels vastgelegd.

Leraren bedanken voor groepswork (Panitz, 2005)

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

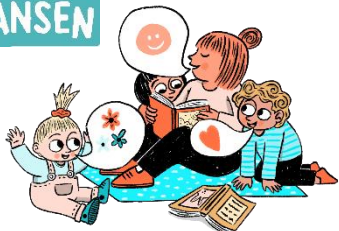
Type 3: exploratief gesprek

Definitie:

“... the kind of talk in which partners engage **critically but constructively** with each other's ideas. Statements and **suggestions** are offered for **joint consideration**. These may be challenged and counter-challenged, but **challenges are justified** and alternative hypotheses are offered. Compared with the other two types, in exploratory talk knowledge is made more publicly **accountable** and **reasoning is more visible** in the talk.”

(Wegerif & Mercer, 1997:53).

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Type 3: exploratief gesprek

Onze basisregels voor groepswork

1. We moedigen elkaar aan om te spreken.

(‘Wat denk jij?’)

2. We hebben respect voor elk idee en elke mening.

3. We kijken en luisteren naar elkaar.

4. We geven uitleg en vragen argumenten.

(‘Ik denk dat..., want...’, ‘Waarom denk je dat?’)

5. We leggen uit waarom we het eens of niet eens zijn met iemand.

(‘Ik ga akkoord, want ...’, ‘Ik vind het niet goed, want ...’)

6. We werken samen aan een besluit dat iedereen goed vindt.

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Type 3: exploratief gesprek

Onze basisregels voor groepswork

- 1. We moedigen elkaar aan om te spreken.**
(‘Wat denk jij?’)
- 2. We hebben respect voor elk idee en elke mening.**
- 3. We kijken en luisteren naar elkaar.**
- 4. We geven uitleg en vragen argumenten.**
(‘Ik denk dat..., want...’, ‘Waarom denk je dat?’)
- 5. We leggen uit waarom we het eens of niet eens zijn met iemand.**
(‘Ik ga akkoord, want ...’, ‘Ik vind het niet goed, want ...’)
- 6. We werken samen aan een besluit dat iedereen goed vindt.**

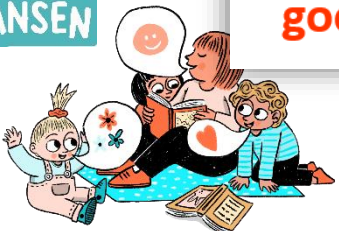
Actief aansporen tot spreken = meer ideeën genereren

Groepsidentiteit ontwikkelen

Redeneren stimuleren

Alternatieven overwegen leidt tot betere besluitvorming

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

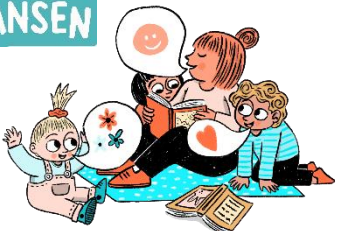

Wat als leerlingen de basisregels niet expliciet leren?

Antwoord:

Ze leren ze **impliciet** op basis van wat er zoal op hen afkomt!

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Comedy

“Politiek debat is ook theater”

Michael Van Peel laat politici het liefst met zichzelf lachen

Het waren niet de lijsttrekkers, maar stand-upcomedian Michael Van Peel die bij het eerste kopstukendebat in de Arenbergshowburg het beste scoorde. Hij kreeg aanhangers van alle politieke

“Ik stel voor om een zaagtaks in te voeren, dan blijven alleen echte klachten over”

heb het via Facebook voorbij zien komen”, zegt Michael Van Peel. “Dat was het eerste filmpje waarvoor ik geen plaatsvervangende schaatse voorkeur. Sommige filmpjes zijn zo onbedoeld grappig, dat wij daar als comedians niet meer overheen kunnen. Als je niet weet of het gemeend is of een parodie, leven we toch in een griezelig universum. Wat kun je daar dan nog mee doen. Ze pakken ons werk af”, zegt Van Peel lachend.

Zaagtaks
Hij heeft trouwens wel een paar goede suggesties voor het stadsbestuur. Een zaagtaks op overlastklachten bijvoorbeeld. “Zo blijven daar alleen de echte klachten over. Het stoort mij soms dat één klacht primair op het amusement van driehonderd mensen.”

Een ander voorstel is om bij iedere nieuwe wet een oude te laten sneuvelen. “Mensen kunnen niet meer volgen met al die wetten. Als je in Antwerpen gaat parkeren, moet je al Einstein zijn om te weten wanneer je hoeveel geld in welke parkeerplaats moet gooien. Het quadverbod, nog zolets. Er hangen honderden verbodsborden in de stad, voor misschien drie quads. Is er bij de stad niemand die dat overtreven vindt?”

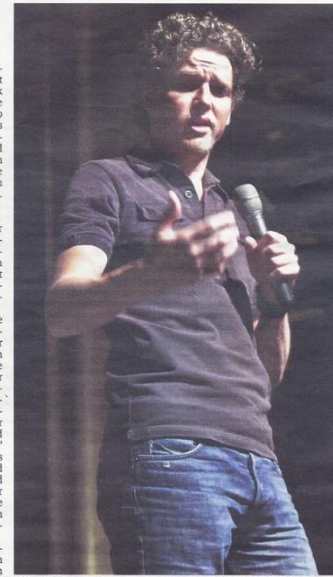
De analyse van Michael Van Peel is dat Antwerpen nu al een rechts pad volgt met een links sausje. “Ik vind dat de stad soms wat geleid lijkt door GAS-boetes, op die manier wordt de stad een soort minimadurodam. En Bart De Wever wil dan nog meer camera's en nog meer politie.”

Michael Van Peel heeft geprobeerd om alle politici even hard aan te pakken. “Het leukst is als ze om zichzelf kunnen lachen. Op zo'n moment valt de politiek weg en is lachen gewoon een natuurlijke reflex.”

Vanaf november toert Michael Van Peel het land door met zijn eendaagsconference. “Tegen die tijd zijn de verkiezingen passé, maar er zit altijd wel politiek in mijn conference. Ik haal veel inspiratie uit de actualiteit, dus dan kom je snel bij de politiek uit.” Hij is niet van plan om zich te specialiseren als opwarmer van politieke debatten. “Het was heel fijn om te doen, maar het is nog leuker als de mensen speciaal voor jou komen.”

MAAIKE FLOR

www.michaelvanpeel.be

Michael Van Peel: “Antwerpen wordt een minimadurodam.”

FOTO BERT HUIJSLMANS

Wat stemt Michael Van Peel?

• Sinds kort woont Michael Van Peel buiten Antwerpen, dus voor de verkiezingen in de stad zal hij het verschil in de spiraalende strijd niet maken. “Voor de provincie stem ik op mijn vader, die opkomt voor de CD&V. Hij is OCMW-voorzitter in Kalmthout. Dan geef ik mijn stem aan een man die ik vertrouw.” Hoe hij voor de gemeenteraad gaat stemmen, weet hij het nog niet. “Eigenlijk ben ik een fluxuelen anarchist. Ik ben econoom van opleiding, dus vind ik mij het best in een sociaal-liberaal beleid, maar die partij heb ik nog niet gevonden. Ik ben van plan om alle programma's nog eens grondig te lezen.”

MF

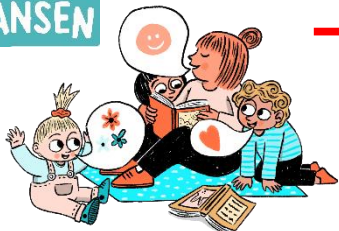

Wat leveren exploratieve gesprekken op?

Bruikbare informatie uitwisselen
Een gezamenlijk doel nastreven
Eigen idee/mening in vraag stellen
Opbouwende feedback geven
Respect en kritiek
Beter probleemoplossend denken
Van elkaar leren

(T'Sas, 2018; T'Sas & Van den Eynde, 2016; Mercer & Littleton, 2007; Atwood et al., 2010; Boyd & Kong, 2017; Brown, 2016; Knight & Mercer, 2015; Kucirkova, Messer, Sheehy & Panadero, 2014; Kumpulainen & Wray, 1999; Mercer et al., 1999; Rojas-Drummond et al., 2003; Rojas-Drummond & Zapata, 2004; Webb et al., 2016; Wegerif & Mercer, 1997a; Wegerif, Mercer & Dawes, 1999 etc.)

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

→ gespreksregels (attitudes)
→ gespreksvaardigheden

Discussie: “Iedereen zou evenveel moeten verdienen”

Jethro: Oké. Iedereen moet... zou precies hetzelfde moeten verdienen. Ik ben niet akkoord want...

Noë: In feite, ik ben akkoord.

Paola: Ik ben niet akkoord.

Noë: Ik ben wel akkoord.

Jethro: Want niet iedereen... Want kijk... Iedereen op school dat begint van school...

Paola: Niet iedereen doet zijn best hé.

Noë: Ja, ik ben niet akkoord. Want wat dat jij nu zegt, ik ben niet akkoord klopt.

Jethro: En voor elke job krijg jij juist ander geld.

Noë: Klopt.

Paola : Ik ben niet akkoord omdat ja dat is toch niet eerlijk. Dus stel u voor dat je akkoord gaat dus jij hebt uw best gedaan op uw toets. Jij hebt 20 op 20.

Jethro: En dan ik.

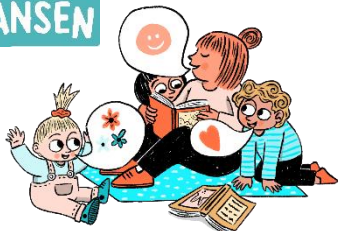
Paola: En dan de andere heeft niet zijn best gedaan en die heeft 5 op 20. Daarom moet jij 5 op 20 hebben omdat iedereen hetzelfde moet verdienen of wat?

Noë: Nee nee.

Jethro: Nee nee, dat is iets anders. Dat is teken van leren. Nee, dat is iets... Dat is een heel groot verschil.

Noë: Ik heb dezelfde mening als haar.

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Praktijkonderzoek

1. Kunnen leerlingen dit leren?
2. Zo ja, hoe?
3. En wat levert dat op?

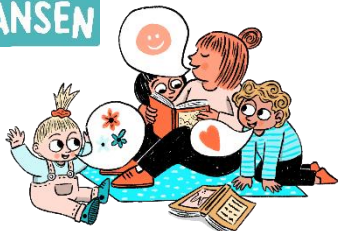
→ Experiment:

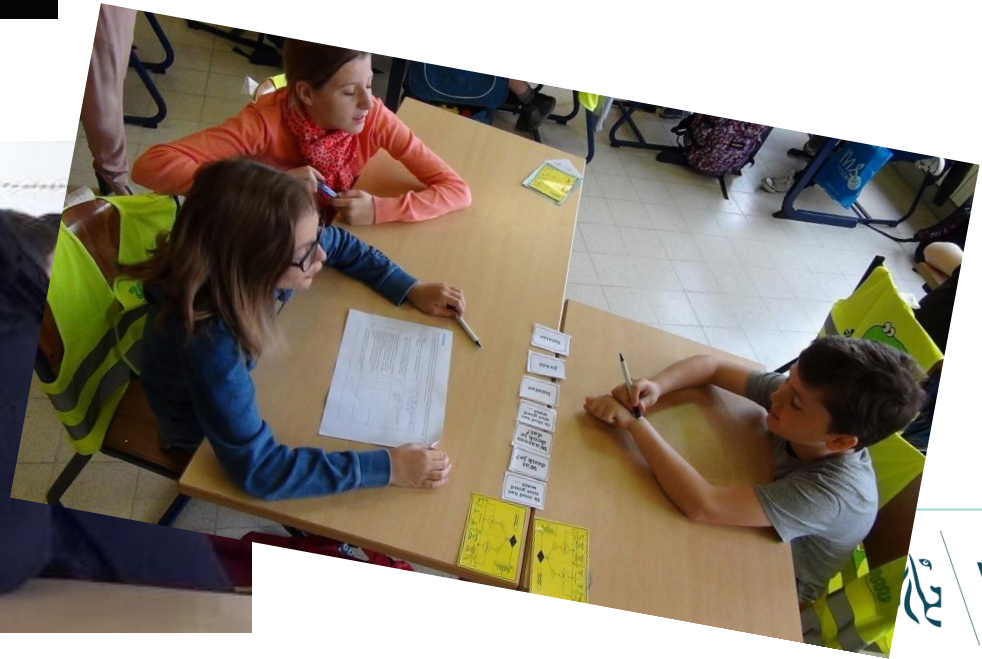
- 5 lagere scholen, 11 klassen
- Controlegroepen en experimenteergroepen:

1 vierde leerjaar

10 vijfde en zesde leerjaren

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Onderzoeksactiviteiten in de klas

Pilotklas =
6 drietallen

Controle-
groep =
30
drietallen

Experimenteer-
groep = 27
drietallen

Nulmeting

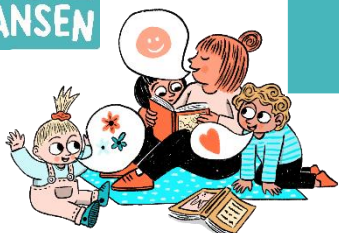
- Probleemoplossende toets (1) individueel + groepjes
- Discussie in groepjes

Experiment: 12 weken

Effectmeting

- Probleemoplossende toets (2) individueel + groepjes
- Discussie in groepjes

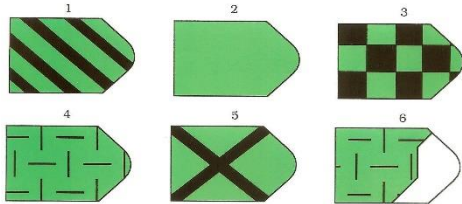
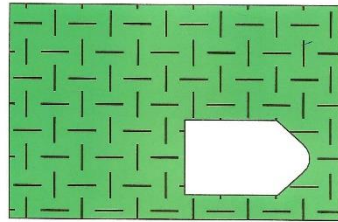
KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

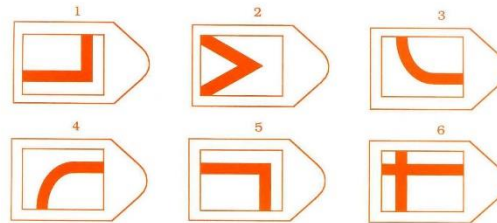
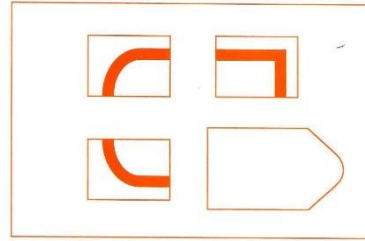
Raven's (Coloured) Progressive Matrices

SET A

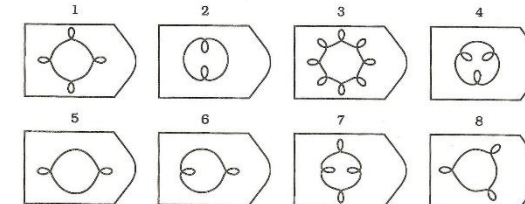
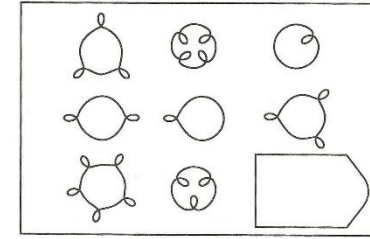
A1

B5

E12

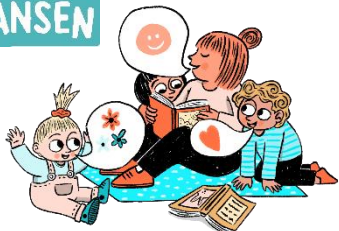

Non-verbaal, non-cultureel

In groepjes: zwartwit, 30 opgaven → even / oneven

Individueel: kleur, 30 opgaven → oneven / even

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Onderzoeksactiviteiten in de klas		Pilotklas = 6 drietallen	Controle-groep = 30 drietallen	Experimenteer-groep = 27 drietallen
Nulmeting	<ul style="list-style-type: none"> • Probleemoplossende toets (1) individueel + groepjes • Discussie in groepjes 			
Basislessen	<ul style="list-style-type: none"> • exploratieve gesprekstechnieken aanleren (4 weken) 			
Groepswerk	<ul style="list-style-type: none"> • oefenen tijdens gewoon groepswerk (8 weken) 			
Effectmeting	<ul style="list-style-type: none"> • Probleemoplossende toets (2) individueel + groepjes • Discussie in groepjes 			

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

5 basislessen

www.kdg.be/sprekend-leren

Gratis lesbrochure K-L-S1

Overzicht van de vijf lessen

Les	Titel	Doelen	Verdiepingsactiviteiten met focus op
Les 1	Open de Babbeldoos	- De leerlingen leren wat praten zoal inhoudt.	- vragen stellen, het verband tussen spreken en luisteren.

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

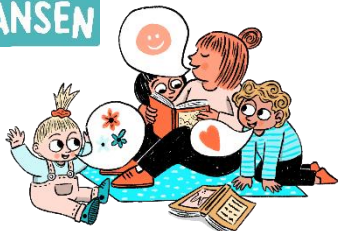

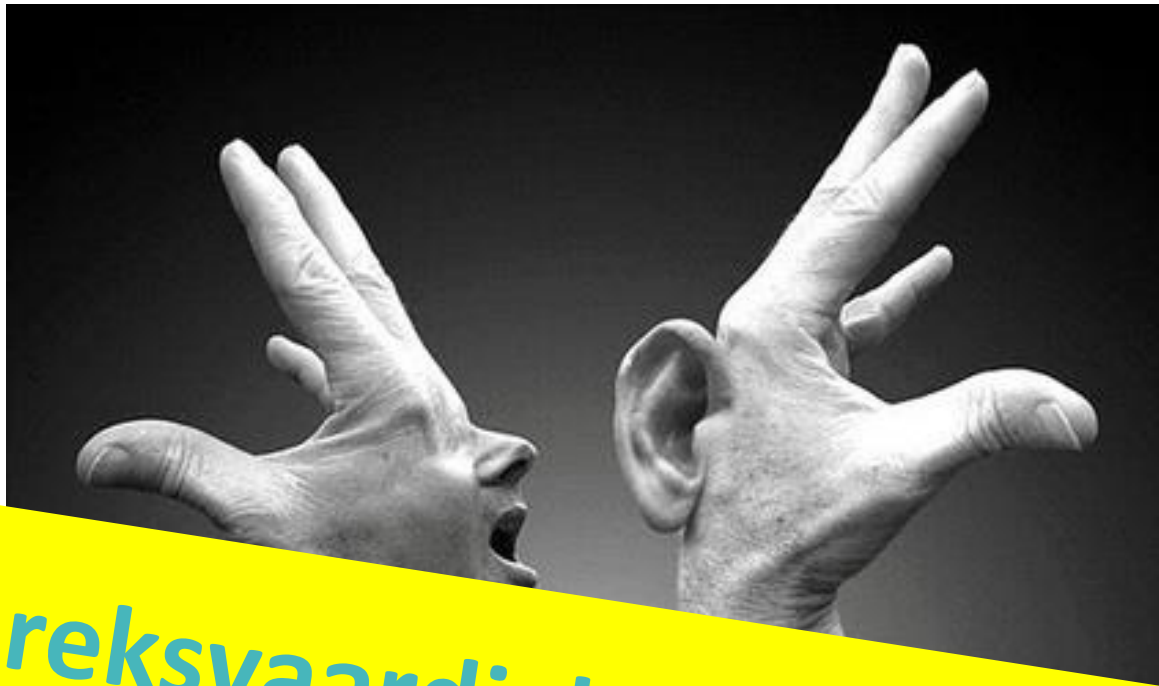
5 basislessen

Overzicht van de vijf lessen

Les	Titel	Doelen	Verdiepingsactiviteiten met focus op
Les 1	Open de Babbeldoos	- De leerlingen leren wat praten zoal inhoudt.	- vragen stellen, het verband tussen spreken en luisteren.
Les 2	Praat en luister	- De leerlingen leren hoe belangrijk luisteren is.	- vertellen, aan de beurt zijn, onderbreken, verduidelijken.

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

gespreksvaardigheden

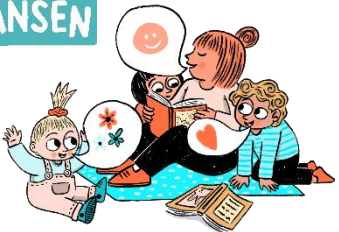
Iemand die goed praat :

- ✓ iemand die iets uitlegt
- ✓ iemand die goed op vragen antwoordt
- ✓ iemand die naar je kijkt als hij iets vertelt
- ✓ iemand die let op non-verbale signalen

Iemand die goed luistert :

- ✓ iemand die je aankijkt
- ✓ iemand die stil zit
- ✓ iemand die laat zien dat hij geïnteresseerd is in wat je zegt
- ✓ iemand die een vraag stelt en naar het antwoord luistert
- ✓ iemand die knikt of hm't

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

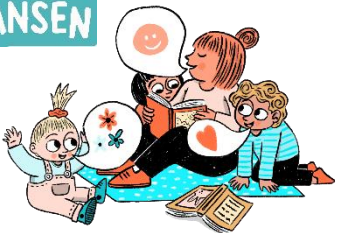

5 basislessen

Overzicht van de vijf lessen

Les	Titel	Doelen	Verdiepingsactiviteiten met focus op
Les 1	Open de Babbeldoos	- De leerlingen leren wat praten zoal inhoudt.	- vragen stellen, het verband tussen spreken en luisteren.
Les 2	Praat en luister	- De leerlingen leren hoe belangrijk luisteren is.	- vertellen, aan de beurt zijn, onderbreken, verduidelijken.
Les 3	Babbeldoosbadges	- De leerlingen leren samen beslissingen nemen op basis van argumenten.	- individuele beslissingen vs. groepsbeslissingen.

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

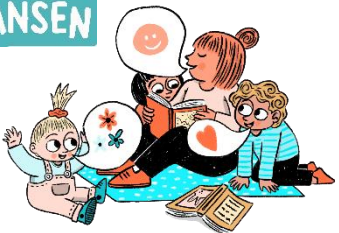

5 basislessen

Overzicht van de vijf lessen

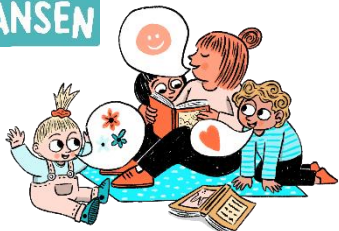
Les	Titel	Doelen	Verdiepingsactiviteiten met focus op
Les 1	Open de Babbeldoos	- De leerlingen leren wat praten zoal inhoudt.	- vragen stellen, het verband tussen spreken en luisteren.
Les 2	Praat en luister	- De leerlingen leren hoe belangrijk luisteren is.	- vertellen, aan de beurt zijn, onderbreken, verduidelijken.
Les 3	Babbeldoosbadges	- De leerlingen leren samen beslissingen nemen op basis van argumenten.	- individuele beslissingen vs. groepsbeslissingen.
Les 4	Jij, ik en wij	- De leerlingen leren voorkeuren verwoorden, rangschikken enz. met argumenten. - De leerlingen leren hoe belangrijk het is als groep samen te werken.	- de meningen van een ander respecteren, vragen stellen, ideeën en argumenten uitwisselen - taal-denkrelaties verhelder.

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

5 basislessen

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Overzicht van de vijf lessen

Les	Titel	Doelen	Verdiepingsactiviteiten met focus op
Les 1	Open de Babbeldoos	- De leerlingen leren wat praten zoal inhoudt.	- vragen stellen, het verband tussen spreken en luisteren.
Les 2	Praat en luister	- De leerlingen leren hoe belangrijk luisteren is.	- vertellen, aan de beurt zijn, onderbreken, verduidelijken.
Les 3	Babbeldoosbadges	- De leerlingen leren samen beslissingen nemen op basis van argumenten.	- individuele beslissingen vs. groepsbeslissingen.
Les 4	Jij, ik en wij	- De leerlingen leren voorkeuren verwoorden, rangschikken enz. met argumenten. - De leerlingen leren hoe belangrijk het is als groep samen te werken.	- de meningen van een ander respecteren, vragen stellen, ideeën en argumenten uitwisselen - taal-denkrelaties verhelderen.
Les 5	Onze Babbeldoosregels	- De leerlingen leren samen basisregels formuleren en afspraken maken voor groepsgesprekken.	- de Babbeldoosregels verder inoefenen.

Werken met babbelkaartjes ...

Extra materiaal: babbelkaartjes

Vanaf les 2 hebben de leerlingen zogenaamde 'Babbelkaartjes' nodig. Dat zijn kaartjes met vragen of instructies die je het best uitknipt, kopieert en lamineert. In totaal gaat het om zes kaartjes. Ze worden geleidelijk ingevoerd:

zie site!

Les 2:

praat

luister

Les 3:

**Wat denk
je?**

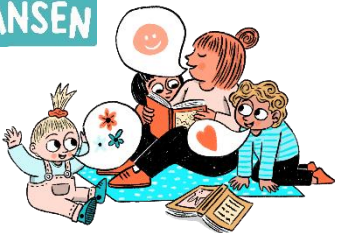
**Waarom
denk je
dat?**

Les 4 en 5:

**Ik vind het
goed want
...**

**Ik vind het
niet goed
want ...**

KLEINE KINDEREN
**GROTE
KANSEN**

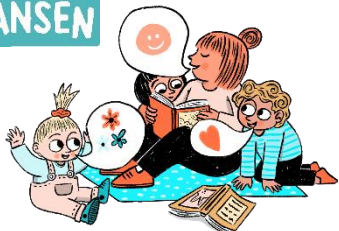

... en evaluatiekaartjes

De groepsleden

Naam:	++	+	=	-	--
Ik heb actief geluisterd					
Ik heb wat-vragen gesteld					
Ik heb waarom-vragen gesteld					
Wat ik zei sloot aan bij wat eerder gezegd was					
Ik heb anderen aangemoedigd om iets te zeggen					
Ik heb gerespecteerd wat iemand anders zei					
Ik heb meegewerkt aan een besluit dat iedereen goed vindt					

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

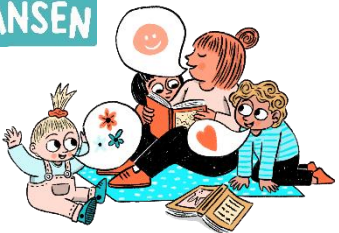

De groepsleden

Naam:	++	+	=	-	--
Ik heb actief geluisterd					
Ik heb wat-vragen gesteld					
Ik heb waarom-vragen gesteld					
Wat ik zei sloot aan	Groep:				
Ik heb anderen aan	Datum:				
Ik heb gerespecteerd					
Ik heb meegewerkt					

	++	+	=	-	--
Alle leerlingen mochten hun mening zeggen of hun idee vertellen ('Wat denk jij?')					
Als iemand iets zei, werd er naar een argument gevraagd ('Waarom zeg je dat?')					
Alle leerlingen hebben actief geluisterd naar elkaar					
We hebben aanvaard dat niet iedereen het eens is met elkaar ('Ik vind het goed want', 'ik vind het niet goed want')					
We hebben samen gewerkt aan een besluit dat iedereen goed vindt					

KLEINE KINDEREN
**GROTE
KANSEN**

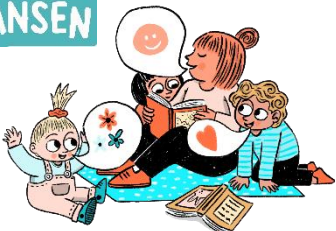
... en een checklist voor oprachten

Checklist exploratieve gesprekken

Met deze checklist kun je nagaan of je geplande groepswork beantwoordt aan criteria die leiden tot goede exploratieve gesprekken.

	oké	aanpassen
Het groepswork gaat over een concrete vraag, een concreet probleem dat de leerlingen enkel door samenwerking kunnen oplossen en waardoor ze samen kennis opbouwen.		
Het groepswork heeft voor leerkracht én leerlingen een duidelijk, concreet doel. *		
Het groepswork is niet vrijblijvend maar is gericht op een (aanzet tot) oplossing. *		
De leerlingen worden uitgedaagd om een hypothese te vormen en daarvoor argumenten te formuleren.		
Het groepswork daagt de leerlingen uit om via argumentatie tot een consensus te komen.		
De opdracht legt de focus op samen spreken en overleggen. Ze bevat een minimum aan schriftwork. (Gebruik eventueel sjablonen, kaartjes met begrippen...)*		
De leerlingen krijgen een duidelijke mondelinge instructie met expliciete verwijzingen naar de het gebruik van één of meerdere basisregels.		
De leerlingen beschikken ook over een schriftelijke instructie en een eventueel stappenplan.		
De materialen nodig voor het groepswork zijn functioneel en leiden de leerlingen niet af van de taak.		
In deze les worden babbelkaartjes gebruikt en/of de basisregels zijn zichtbaar aanwezig in het lokaal.		
Er is tijd voorzien voor een vorm van nabespreking (individueel , in groep, klassikaal), met expliciete verwijzing naar de babbelregels		

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Koning
Boudewijnstichting
Samen werken aan een betere samenleving

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

Hoe herken je 'exploratief spreken'?

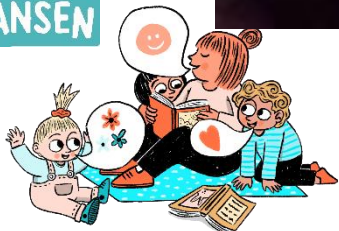
**Specifiek
taalgebruik**

**Verdeling
spreekbeurten**

**Lange zinnen
(> 100
karakters)**

**Aantal en
kwaliteit
argumenten**

KLEINE KINDEREN
**GROTE
KANSEN**

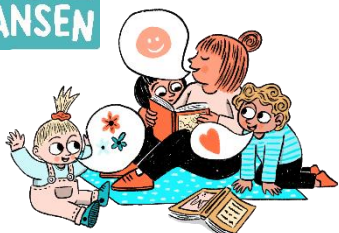

Specifiek taalgebruik:

1. Organisatie van ideeën binnen elke redenering: **'en', 'omdat', 'daarom', 'ook'...**
2. Bevestigende en bekrachtigende uitspraken : **'Ja', 'Oké', 'Dat is een goed idee', 'Dat is het!', 'Ik ga akkoord met ...'**
3. Vragen van leerlingen naar elkaars mening: **'Wat denk jij?', 'En hoe denk jij erover?', 'Vind jij ook dat...?' ...**
4. **Waarom-vragen** van leerlingen aan elkaar
5. Concluderende en samenvattende uitspraken: **'Dus ...', 'Het besluit is ...', 'Onze conclusie is ...', 'Wij denken dat ...', 'We noteren dat ...', 'Schrijven we op dat ...?'**
6. Indicatoren van redeneringsprocessen: **"Ik denk / denk ik ...", "maar (dan)...", "Ik geloof dat ...", "Volgens mij ..."**

**Specifiek
taalgebruik**

KLEINE KINDEREN
**GROTE
KANSEN**

Effecten na drie maanden

Specifiek taalgebruik

discussie	probl.toets
-	-
+	+
$p = .001$	

Verdeling spreekbeurten

discussie	probl.toets
=	=
+	+

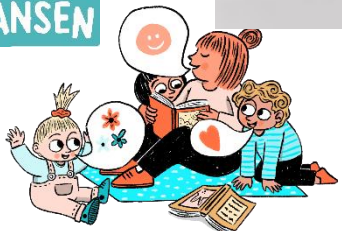
Lange zinnen

discussie	probl.toets
-	-
+	+
$p = .016$	

Argumenten

discussie	probl.toets
-	-
+	+
$p = .001$	$p = .001$

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Enkele resultaten

1. Taalgebruik

Romaisze: Wie denkt dat er hier hoort?

Merven: Nee, deze. We moeten eerst met die beginnen.

Michaël: Oké. Dit, ik denk dat eh... Wacht.

Merven: Nummer 4.

Michaël: Ik denk dat dat dit is.

Romaisze: Deze is.

Michaël: Ja.

Romaisze: Wie is er akkoord met nummer 4?

Michaël: Ik.

Merven: Ik.

Michaël: Mag ik de volgende doen? Dank u.

Romaisze: Om de beurt gaat er iemand iets doen.

Michaël: Eh...

Romaisze: Blad omhoog.

Michaël: Omhoog?

Romaisze: Ja, beter. Ik heb... Ik heb 2. Wie is er akkoord met 2?

Michaël: Welke denken jullie dat dat is?

Merven: Ik ben akkoord met 2.

Michaël: Ik ben... Ik ben akkoord met 2.

Romaisze: Oké, volgende.

Michaël: Volgende.

Romaisze: Wacht eens. Afgeven ah Michaël.

Merven: Geef aan mij. Oké. Wie is akkoord met 3?

Romaisze: Ja.

Michaël: Ja. Ah, ah, huh? 3, ja.

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Mats: Ik denk. Eén.

Chelsey: Chelsey: Maar hier... Ik denk zes wel, want kijk... Hier heb je al zo een zwart hè... Je moet een plaats tussen laten tot hier, maar hier hebben we dan te veel.

Mats: Ik denk. Eén.

Mats: Weet je waarom? Kijk... Zie jij hier... Zie jij... Ja, kijk. Je ziet hier die lijntjes gaan zo. Maar je ziet ook hier die lijntjes zo gaan.

Chelsey: Ja, maar hier staat ook zo van dat zwart

Mats: Oké, ga eens een lat halen.

Chelsey: Maar met een lat moet dat niet, hé. We moeten overeen komen, hé.

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

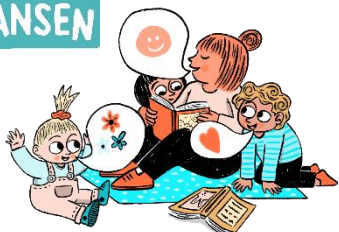

Enkele resultaten

2. Probleemoplossend vermogen

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

1
2
3
4
5
6
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57

Fase 1 - pilotklas

Fase 2 - experimenteergroep

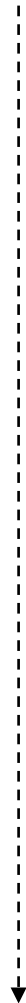
Fase 2 - controlegroep

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

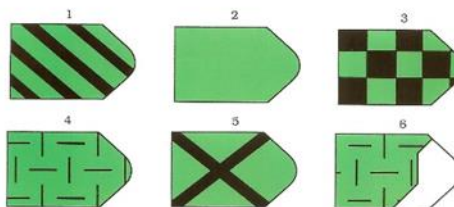
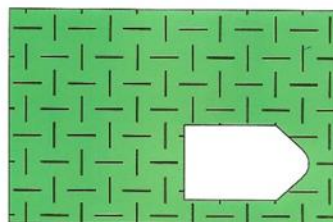
Nulmeting

27/30

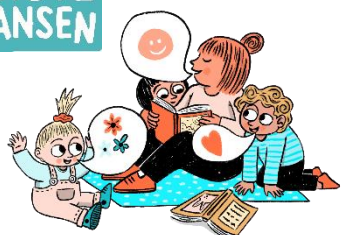

17/30

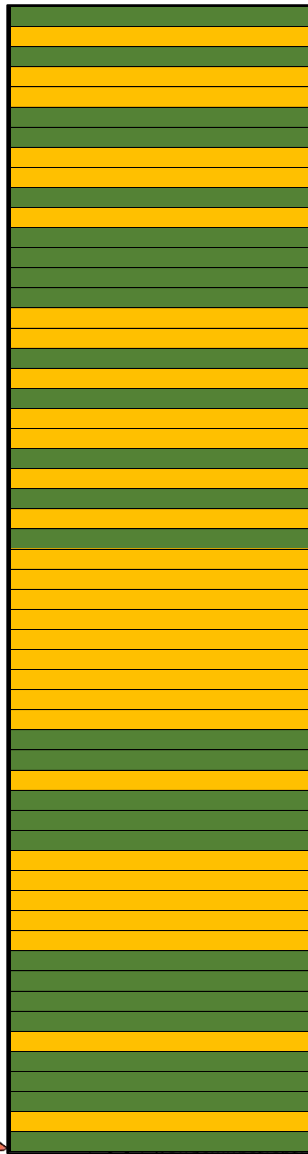
SET A
A1

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

**Nulmeting
17-28 /30**

**Effectmeting
18-29 /30**

+12,78%

+0,88%

(+30,6%)

KLEINE KINDEREN
**GROTE
KANSEN**

BOUDEWIJNSTICHTING
Samen werken aan een betere samenleving

Table 59
Scores for Raven's Standard Progressive Matrices at group level

		Pre-test	Post-test
Control group	N Valid	30	29
	Missing	0	1
	Mean	22.83	23.03
	Std. Deviation	1.859	2.353
	Minimum	18	18
	Maximum	26	28
Target group	N Valid	27	27
	Missing	0	0
	Mean	22.30	25.15
	Std. Deviation	2.462	1.791
	Minimum	17	22
	Maximum	27	29

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

Algemene conclusies

Exploratief spreken ...

- is 'leerbaar'
- doet leerlingen beter redeneren
- doet leerlingen beter probleemoplossend denken (ook individueel)

En ...

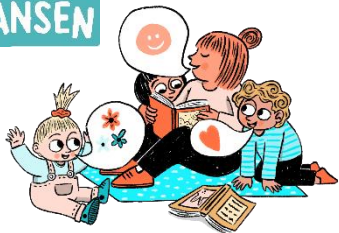
- is toepasbaar in elk leergebied/schoolvak
- brengt meer ratio in de groep
- helpt culturele kloven dichten
- voegt meerwaarde toe aan:
 - spreek- en luisteronderwijs
 - filosoferen met kinderen en jongeren
 - onderzoekscompetenties
 - mediawijsheid

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Wat vonden de leerlingen er zelf van?

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Wat vonden de leraren ervan?

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

KLEINE KINDEREN
**GROTE
KANSEN**

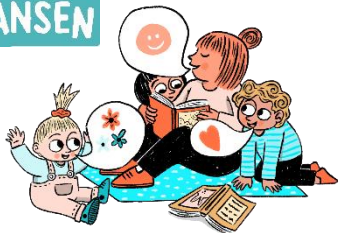
Take home:

- De kwaliteit van groepswork wordt (ook) bepaald door de kwaliteit van het gesprek;
- Exploratief spreken krijgen leerlingen niet mee met de geboorte, maar ze kunnen het wel leren;
- Exploratief spreken heeft belangrijke positieve effecten voor groepswork.

Bedankt!

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

B Koning
Boudewijnstichting
Samen werken aan een betere samenleving

Vlaanderen
is onderwijs & vorming